

Mama, waar liggen mijn oren ?

De drie kinderen van ons oudste dochter noemen ons vake en moeke. Wij zijn terecht fier op hen. Drie gelukkige kapoenen vol pit. Schatten die we mogen koesteren en knuffelen zoveel we maar willen!

Tannekin zingt haar eerste liedje op 21 januari 1998. We noemen haar “ons winterkoninkje”. Een blij en speels vogeltje.

Op 1 april 1999 duikt **Klaas** zijn bolrond bokaaltje uit. “Ons aprilvisje” laat zich alle grappen welgevallen en glimlacht goedkeurend: een levensgenieter in spe...

Achttien maanden later wroet er weer iets. Een lief “spitsmuisje” kruipt uit haar warm holletje... **Marie** kijkt nieuwsgierig voor de eerste maal de nieuwe eeuw in! Het is 22 oktober 2000.

April 1999. Terwijl Tannekin goedgeluimd rondhuppelt en tatert van 's morgens tot 's avonds, geniet Klaas zes maal per dag van zijn kant-en-klare mama-maaltijd. Zijn vinnige oogjes staan nooit stil. Alles wat beweegt heeft zijn aandacht. Niets ontgaat hem. Slapen doet hij als de beste. Hij slaapt werkelijk door alle geluid heen...Tot het begint op te vallen... Het schelle geluid van de deurbel; een deksel dat in de keuken op de stenen vloer valt; een rinkelende sleutelbos of handgeklap vlak aan zijn oortjes...Een lichtstraal en trillingen daarentegen maken hem wel wakker...Hij is 6 weken.

Het verdict van de ALGO-test van Kind en Gezin slaat bij ons in als een bom. Alles trilt nog na als ik ons dochter nogmaals snikkend hoor zeggen:”Klaas is links volledig doof en rechts zwaar slechthorend...”

Na die eerste grote schok, dringt het langzaam tot mij door wat dat inhoudt. Honderden vragen razen dag en nacht door mijn hoofd. Ik word er ziek van...

De moedige en realistische aanpak van zijn mama en papa helpen mij door het ergste heen: *“’t Is niet omdat onze Klaas een handicap heeft, dat we hem niet gelukkig kunnen maken!”* Die nacht droom ik van Klaas. (Ik verdronk in zijn grote zachte ogen die mij vragend bleven aanstaren.)

.....gelukkig maken..... kunnen helpen.....mogen helpen.....

...Het versnelt mijn aanvaardingsproces.

Op onze eerste info-avond op het Koninklijk Instituut voor Doven en Spraakgestoorden (KIDS), worden we geconfronteerd met een harde realiteit. Op weg naar huis wordt niet gesproken. Totaal van slag komen we thuis. Opnieuw zijn daar die honderden vragen. Enkele onder hen kan ik definitief schrappen, andere worden nog scherper....Het worden slapeloze nachten.

Stapje voor stapje leren wij een andere wereld kennen. Haar mogelijkheden. Haar beperkingen...

Ons aanvaardingsproces loopt op zijn einde en stilaan beginnen wij te begrijpen dat *wij* communicatieproblemen hebben!

Johan Baerts krijgt de zware taak onze vurige tongen te doven en onze onhandige handen tot spreken te brengen. En dan zwijg ik nog over al de rest...(Dank je wel Johan, voor je oneindig grote geduld. Voor je ruime en menswaardige kijk die je ons doorgaf en nog steeds geeft!) Eindelijk hadden we het door: wat een verrijking!!!

Ik heb gelukkig heel dikwijls de kans om samen te zijn met Tannekin en Klaas. Stuntelig en onwennig probeer ik mijn eerste simpele gebaren uit: mama, papa, melk, slapen, beer, kusje, bal...Na verloop van tijd en met veel geduld komt er reactie bij Klaas! Mijn hart maakt een dubbele salto. Ik juich en knuffel hem bijna plat! Mijn lieve, lieve jongen...Ik kan "praten" met jou!! Zijn zachte ogen weerspiegelen mijn emoties. Dan wordt alles troebel...

Klaas, wiens ogen zien en horen tegelijk, heeft wel degelijk door dat we onze handen gebruiken om hem dingen duidelijk te maken. Dat we op die manier "contact" met hem zoeken. Dat we gevoelens kunnen uitwisselen door een "lichaamstaal" te gebruiken. Ons flinke Tannekin, die steeds in de buurt is, gebaart spelenderwijs mee. Ze vindt dat heel normaal en heeft er geen problemen mee. Zonder het te beseffen ontwikkelt zij een tweede taal voor haar twee jaar!

Onwillekeurig moet ik dan aan mijn eigen kleuterjaren denken. (Mijn tweetalige ouders spraken thuis Frans met mij. Met mijn vriendjes en op school sprak ik Nederlands. Ik vond dat heel normaal en het heeft mij dikwijls geholpen.)

Ondertussen worden voor onze lieve jongen alle mogelijke hulpmiddelen uitgeplozen. Wij zijn heel veel bij hem. Al spelend leren we hem op alle mogelijke manieren voeling krijgen met de natuur. De maan, de zon, de sterren...Vaak schieten onze gebaren tekort, maar dan vinden we er ter plaatse nieuwe uit. Hij heeft nog tijd genoeg om het "juiste" woord te leren. Alles boeit hem. Vake zoekt miertjes en kevertjes en laat die over zijn handjes lopen. Ik laat hem de wind in zijn haartjes voelen en het kriebelend gras aan zijn teentjes. We gaan naar de koeien en de voorbijrijdende treinen kijken. Hij wijst ons als eerste de kleine, bewegende witte stipjes aan hoog in de lucht...Ach klein, lief ventje, denk ik dan, als je eens wist hoe belangrijk die twee prachtige ogen van jou wel zijn..Later op de dag herbeleef ik met hem de gebeurtenissen van die dag al tekenend. Hij geniet ervan en wil nog...'Tuurlijk, m'n ventje..! Als ik met hem onder de okkernotenboom lig, kijken we samen geboeid naar het lichtspel boven ons...Hij kijkt me dan glimlachend aan: zijn oogjes blinken, ze spreken boekdelen.

Al die tijd moet hij zoveel mogelijk zowel links als rechts een hoorapparaat dragen om de gehoorzenuw te blijven prikkelen. Een bijna onmogelijke opgave!

Vake en ik horen voor het eerst van een Cochleaire Implantatie (C.I.). Een revolutionaire uitvinding (deels inwendig, deels uitwendig), waardoor doven kunnen horen! ...*Op voorwaarde dat de gehoorzenuw intact is...*

Het wordt een bang afwachten...

Op 16 maanden wordt Klaas met succes geïmplanteerd aan de linkerkant. Rechts draagt hij een gewoon hoorapparaatje.

Hij zal heel wat taalontwikkeling moeten inhalen, maar het is een pienter ventje.

Wij zijn dolgelukkig!

Twee maanden later wordt Marie geboren.Ons derde kleinkindje op drie jaar tijd!

Mijn petekindje! Wat een zalig gevoel, zo'n pasgeboren verfrommeld mensje in je armen te mogen houden! Ik fluister haar honderden lieve woordjes in het oor. Mijn dochter kijkt vertederd toe. Onze blikken kruisen zich. We begrijpen elkaar. Onze ogen vullen zich met tranen, maar we zeggen niets...We mogen genieten van zoveel geluk.

Een week later wordt door de ALGO-test bevestigd wat we allemaal vermoedden, maar niet wilden geloven: Marie is volledig doof...

Weer zakt de vloer onder onze voeten weg. Het besef komt nu vlugger. Ons verdriet is groot... Maar groter nog is de steun en de kracht die we bij elkaar vinden. Iedereen is vastbesloten: *“Het is ons met Klaas gelukt, het lukt ons ook met Marieke!!!”*

Zij valt in een veilig nest: een mama en papa die van aanpakken weten, een lieve zus, boordevol begrip en een schat van een broer, die evenals zij, doof is. Ze zal er niet alleen voor staan.

Via telefoon vernemen wij dat de gehoorzenuw van Marie intact is. Een implantaat is mogelijk! Een imense zwaarte valt van ons af... Met z'n allen vliegen we erin!

Er staan weer hectische en vermoeiende maanden te wachten voor mama en papa. Maar gezien de goede resultaten bij Klaas, is de hoop groot en geen inspanning te veel.

Een vertrouwde weg lijkt minder lang.....

Bij Marieke beginnen we onmiddellijk met gebarentaal. Onvoorstelbaar hoe snel zij dit doorheeft! Haar grote heldere en vinnige ogen volgen elke handbeweging.

Tannekin en Klaas hebben er plezier in en maken er een spelletje van. Hun handjes staan niet meer stil! Als wij er dan even willen tussenkomen, hebben we zowel handen teveel als handen te kort!!!

En wat doe je als je handen niet vrij zijn en je toch iets wil zeggen?

Marie links, de papfles rechts...???? Marie rechts, het leesboekje links...????

Hoe dikwijls heb ik niet gedacht: "Was ik nu maar een inktvis!"

Maar daar word je ook vindingrijk in!

Op acht maanden en half krijgt Marie haar eerste implantaat.

Wij blijven ondertussen bij Tannekin en Klaas.

's Anderendaags gaan we haar in het ziekenhuis bezoeken. Haar gezichtje is nog gezwollen en ze is nog wat zwakjes. Met haar omwonden hoofdje lijkt ze op een teletubby... Lief klein hummeltje toch, wat moeten we jou toch allemaal aandoen!! Mijn hart barst voor de zoveelste keer. Heel voorzichtig knuffel ik haar. Ik wil haar niet nog meer pijn doen.

Dag lieve schat. Alles komt goed met je, mama en papa zijn bij je...

Enkele weken nadien maakt zij voor de eerste keer kennis met het geluid van de horenden...Nooit zal ik de angst en paniek in die twee grote ogen vergeten! Ze huilt, haar ganse lijfje beeft. Ze weet niet wat er gebeurt...Gelukkig zijn mama en papa daar...Alweer!

Er is veel geduld nodig om Marie op een zachte en voorzichtige manier te laten gewennen aan de vele geluiden die op haar af komen. In het begin ligt haar "oortje" (uitwendig en afneembaar deel van de C.I.) meer in de lade dan aan haar hoofdje. Ze is bang van al die vreemde geluiden! Ze verschrikt zich een ongeluk telkens als ze zichzelf hoort huilen. Ze gaat dan nog harder huilen en maakt het zo alleen maar erger...Het "oortje" moet weer uit...Voor de zoveelste keer die dag.

Maar Marieke is taai. Langzaam maar zeker blijft ze het "oortje" langer dragen.

Ze went aan de dagdagelijkse en huiselijke geluiden. Daarna begint zij ze te herkennen. De eerste stap is gezet! Ons Marieke is vertrokken!! En niet meer te stoppen!!

Ze is nu ongeveer een jaar en maakt bewust gebaartjes. De snelheid waarmee ze dat na enige tijd doet, is verbluffend. Soms kunnen we haar niet volgen. Pienter als ze is, heeft ze dat dadelijk door. Ze kijkt je dan aan met een blik van "komt er nog wat van ?"

Tannekin gaat voormiddag al naar school. Het wordt een hele opgave voor mama om alles praktisch te combineren. Ondertussen schiet zij met Klaas en Marie van de ene therapie naar de andere. De regelmatige controles in Antwerpen slokken heel veel tijd op. Bij elke oorontsteking gaat het richting ziekenhuis. De wekelijkse gebarenlessen op de KIDS lopen uit tot middernacht, gezien de grote afstand...Elke dag van de week gaar er aan! Daarom springen wij heel dikwijls in. Gelukkig kunnen we dat. Gelukkig *mogen* we dat!!

Zomer 2003. Er wordt een proefproject gestart. Een veertigtal kinderen krijgen een tweede C.I. met als doel: nagaan of een dubbel implantaat de levensstandaard kan verhogen en in welke mate. Marie is één van hen. Op twee jaar en negen maanden wordt zij met succes aan de rechterkant geïmplanteerd...

Samen met Tannekin en Klaas gaan we haar bezoeken in Antwerpen.

Met een klein hartje stap ik de kinderafdeling in...

Als ze ons ziet begint ze onmiddellijk te gebaren. Ik ben gerustgesteld! Ze wijst haar kamer aan. We moeten naar de speelkamer. Haalt een auto uit de stalling en rijdt de gang op en af. De andere bezoekers hebben plezier in dat drukgebarend kleine meisje.

Ondertussen hebben zowel Klaas als Marie de gesproken taal onder de knie. De achterstand is zo goed als weggewerkt. Hun kwebberkes staan nooit stil. Sommige dagen worden we er zalig horendul van! Wie had dat ooit kunnen vermoeden...Af en toe zie ik Tannekin er wijselijk stilletjes vanonder kruipen op zoek naar wat rust en *stilte...!!!!*

Klaas laat het "gebaren" nu bijna volledig achterwege. Ook bij Marie zien we stilaan een verandering. Zij gebruikt haar handjes nog alleen als ze geen "oortjes" aan heeft. Wij spreken haar dan aan in gebarentaal. Spontaan antwoordt zij voorlopig nog op dezelfde wijze.

Van onze kant zullen wij altijd blijven gebaren, want in bepaalde omstandigheden mogen of kunnen zij hun "oortjes" niet aandoen. Bijvoorbeeld aan zee op het strand, bij het baden (zwembad, douche...), 's nachts...*Gebarentaal is en blijft hun eerste moedertaal!*

Zo krijg je dan heel dikwijls de ludieke situatie dat zij als doven "praten" en wij als horenden "gebaren" !

Gelukkig zijn zij (en wij !!!) tweetalig, want anders stonden ze niet waar ze nu staan!

Natuurlijk is niet altijd alles koek en ei..

In een groep bijvoorbeeld wordt het voor hen heel moeilijk. Of bijkomend storend geluid. De afstand speelt ook een rol; te vlug praten of een totaal vreemde stem. Of gewoon een technisch defect. Als dit tijdens het W.E. gebeurt, zit je enkele dagen vast. Dan komt onze *Gebarentaal* weer op de proppen. *Onze redder in nood!*

Regelmatig verkiezen zij om hun "oortjes" *niet* te dragen...

Soms is daar een duidelijke reden voor, soms ook niet. Willen ze dan gewoon even met rust gelaten worden? Even afstand nemen? Of zoeken ze bewust de stilte op? *Hun stilte?*

Misschien...Ze weten dat dit kan en...*mag!!*

Marieke is nu drie en half. Ook zonder "oortjes" aan *weet* ze welke dingen geluid maken. Dat leidt soms tot plezante taferelen. Op een dag zit Klaas met volle overgave op zijn trommel te kloppen. Marie ziet dat en stapt resoluut op hem af. Gaat wijdbeens voor hem staan, plaatst haar beide handjes tegen haar oren en schreeuwt :” Klaas! Stop! Dat maakt teveel lawaai!”.....Ofwel zit ze piano te spelen, of op de blokfluit te blazen...

Ik vraag mij ook af of een doof kind (met C.I.) ook spontaan leert liplezen?

's Morgensvroeg kunnen zij met hun drietjes zo heerlijk spelen. Recht uit bed met de pijama nog aan (de "oortjes" aan de kapstok). In hetzelfde spel praten zij er op los, vullen elkaar aan en begrijpen elkaar...Geweldig als je ze zo bezig ziet!

Paasdag. Ons drie wakkere kapoenen rapen met gretige handjes de nog berijmde paaseieren bijeen. (De klokken waren wel héél vroeg, hé paashaas? Dank je wel voor 't verspreiden!) Ze roepen het heel dorp wakker! De ene met oren, de andere zonder "oren". Het deert hen niet. Ze genieten, ze zijn gelukkig! *Wij ook...Van een Zalige Pasen gesproken!!!*

Lieve Tannekin, jou wil ik hier heel speciaal in de bloemetjes zetten. Niet alleen omdat je het verdient, maar omdat je een bloemetje bent!

Je houdt zielsveel van broer en zus. Dat zien we, dat voelen we in duizend en één dingen...!

Wij zijn gerust dat Klaas en Marieke in jouw voetsporen mogen gaan, hoe klein jouw voetjes ook nog zijn! Dag, flinke lieve meid!!

Dank je wel allemaal! Dank je wel voor die zware en moeilijke dagen: dank zij hen krijgen de mooie dagen nog meer glans!!!